

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

ศักยภาพและปัญหาของการเกษตรแบบยังชีพของชาวจีน
ในบ้านหนองน่าน อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน

ชื่อผู้เขียน

นายสุรชัย จินณะแก้ว

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป คลศิลา	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คุชฎี ณ ลำปาง	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กฤษิน ศรีมงคล	กรรมการ
อาจารย์ฐานิศวรร วังศ์ประเสริฐ	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง ศักยภาพและปัญหาของการเกษตรแบบยังชีพของชาวจีนบ้านหนองน่าน ในเขตอุทยานแห่งชาติดอยภูคา อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการทำการเกษตรแบบยังชีพ ปัญหา และข้อเสนอแนะการพัฒนาการเกษตรของเกษตรกรจำนวน 62 ครัวเรือน การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ โดยนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการแจกแจงความถี่ และประมวลผลด้วยตารางค่าร้อยละ

ผลการศึกษาพบว่า ชาวจีนส่วนใหญ่ไม่ได้รับการศึกษา มีสมาชิก 6-10 คนต่อหลังคาเรือน โดยมีแรงงานในการผลิต 3-4 คน ข้าวเหนียวและผักต่างๆ เป็นอาหารหลัก ส่วนเนื้อปลาและผลไม้ เป็นอาหารรอง มีรายได้จากการรับจ้างอยู่ในระหว่าง 1,000-5,000 บาทต่อปี สัตว์เลี้ยงมีไว้เพื่อบริโภค และประกอบพิธีกรรมต่างๆ รายจ่ายอยู่ในระหว่าง 2,001-4,000 บาทต่อปี เกษตรกรไม่นิยมกู้เงิน มีรายจ่ายค่ายาสูบพื้นบ้านประมาณ 100-200 บาทต่อปี ไม่มีเงินออมเหลือในการที่จะฝากธนาคาร แต่มีเงินเก็บไว้ใช้ในบ้านอยู่ในระหว่าง 501-1,000 บาท จำนวนผลผลิตจากการทำข้าวไร่ต่อปีได้ ผลผลิตประมาณ 51-100 ถัง ข้าวโพดผลิตได้ 10 ถัง เผือก 31 กิโลกรัม มัน 31 กิโลกรัม แดงกว่าได้ 11-20 กิโลกรัม ฟักทองได้ 11-20 กิโลกรัม ผักกาดได้ 21-30 กิโลกรัม ขนาดพื้นที่ถือครองที่ดิน 11-20 ไร่ พื้นที่สำหรับทำนาข้าว 1-5 ไร่ และสัตว์เลี้ยง 11 ตัวต่อหลังคาเรือน

สุรชัย จินณะแก้ว, 2542. “ศักยภาพและปัญหาของการเกษตรแบบยังชีพของชาวจีนในบ้านหนองน่าน อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน = Potential and Problems of H'tin's Subsistent Agriculture at Ban Nong

Nan, Bor Kleua District, Nan Province.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ศักยภาพในการเกษตรแบบยังชีพของชาวลั๊น คือมีวิถีชีวิตผูกติดอยู่กับผืนดินและภูเขา รักและหวงแหนท้องถิ่น รักและเคารพผู้อาวุโสพร้อมกับอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ชาวลั๊นประกอบอาชีพด้วยการทำไร่ข้าวเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ยึดถือจารีตประเพณีอย่างเคร่งครัด แต่มีความสามารถจัดการไร่ข้าวให้เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพตลอดปี นอกจากนี้ยังพึ่งพาวัตถุและเทคโนโลยีสมัยใหม่น้อย เน้นการพึ่งพาพาธรรมชาติในการดำรงชีพและมีสภาพชีวิตที่เรียบง่าย จึงเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ชาวลั๊นมีศักยภาพในการดำรงชีพได้อย่างพอเพียงและยั่งยืน

ปัญหาในการทำการเกษตรแบบยังชีพที่พบส่วนใหญ่เกี่ยวกับการถือครองที่ดินซึ่งเป็นเขตป่าสงวนและเขตอุทยานแห่งชาติ สภาพดินเป็นหินขาดความอุดมสมบูรณ์ สัตว์ป่ามักจะบุกรุกทำลายพืชไร่ ชาวลั๊นไม่ใช้สารเคมีในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช ปัจจุบันชาวลั๊นต้องการพื้นที่ทำการเกษตรเพิ่มขึ้น

สุรชัย จินณะแก้ว. 2542. “ศักยภาพและปัญหาของการเกษตรแบบยังชีพของชาวลั๊นในบ้านหนองน่าน อำเภอ
บ่อเกลือ จังหวัดน่าน = Potential and Problems of H'tin's Subsistent Agriculture at Ban Nong
Nan, Bor Kleua District, Nan Province.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.